

[Haunstrup Clømmensen.]

ændring mellem de forskellige erhverv; vi bemærker den voldsomme afgang, der har været inden for landbrugserhvervet, og som vel ikke er afsluttet endnu. Vi ved, at servicefagene vil få væsentligt større betydning. Vi ved, at mange af de varer, der i dag indgår som væsentlige dele i den danske handels omsætning, formentlig vil forældes bare i det næste tiår. Under så vældige omstillingsprocesser er det derfor helt afgørende nødvendigt, at der er en tilstrækkelig forståelse af medarbejdernes betydning i de enkelte virksomheder. Når vi skal øge effektiviteten i det danske samfund, er det ikke nok at stille krav til lønmodtagerne; krav må naturligvis også stilles til ledelserne om effektiv ledelse og dermed en understregning af, at autoritære ledelsesmetoder også i erhvervslivet er håbløst forældede. Fra det konservative folkepartis side giver vi på ny udtryk for vor forståelse for og positive indstilling til alle de mange bestræbelser, der under slagordet „demokrati på arbejdspladsen“ er kommet til udtryk. Vi erkender, at som strukturen er i det danske samfund, må de, der har eneansvaret for midlerne, naturligvis også forbeholde sig at tage de endelige beslutninger; men moderne erhvervsliv kan ikke udvikles, medmindre der virkelig er tale om samarbejde og effektive samarbejdsformer.

Jeg har villet gøre disse adskillige bemærkninger vedrørende økonomien, inden jeg går over til at fremsætte nogle udtalelser vedrørende vort syn på de reformer, der forestår, for det er jo let nok at fremføre en lang række ønsker, skrive meget lange ønskesedler og forsøge at overgå hinanden i alle de fortræffeligheder, vi ønsker for det danske samfund og dets befolkning i 1970'erne. Det hele bliver imidlertid frit i luften svævende, hvis der ikke er en realøkonomisk baggrund for at gennemføre disse ønsker. Derfor må det først fornødne naturligvis være at sikre stabilitet og orden i økonomien og det næste at sikre en fortsat økonomisk vækst; først derefter har vi skabt den saglige og uafviselige baggrund for en lang række reformer.

Vi må erkende, at prioritering også her naturligvis bliver nødvendig, for reformviljen, kravene, ønskerne, er så store, næsten vældige, at der må økonomiseres, og at de

mange påkrævede opgaver, vi er stillet over for, må prioriteres. Vi tror imidlertid fra konservativ side, at kravene til uddannelse og forskning er nogle af dem, der skal prioriteres allerhøjest. Det er simpelt hen en forudsætning for både menneskeligt tilfredsstillende tilværelsesformer og en fortsat stigning i den danske befolknings levestandard. Vi har derfor med glæde bemærket, at undervisningsministeren har givet udtryk for forståelse for, at et niende undervisningsår bør gennemføres og et tiende undervisningsår muligvis derefter bør følge. Det er tanker, som ganske deles af det konservative folkeparti. Vi erkender, at vi står over for vældige investeringer her, men det er investeringer, der er uafviseligt nødvendige. I denne forbindelse lægger vi vægt på, at der reformeres internt inden for undervisningsvæsenet; og vel ikke mindst inden for den højere del af undervisningen må vi erkende at der i høj grad er et behov for reformer: reformer af administrativ karakter, der har ventet alt for længe på gennemførelse, men også reformer af selve studieordningerne. Vi er ganske indstillet på, at de studerende skal have større indflydelse på dette område, end de hidtil har haft.

Også forskningen mener vi må have en meget høj prioritet. Der har igennem lang tid med rette været talt om den store teknologiske kløft mellem USA og den gamle verden. Det er vor opfattelse, at hvert enkelt europæisk land, og altså også Danmark, har en forpligtelse til i egen interesse at mindske denne kløft. Derfor er forskningen så afgørende nødvendig. Den er også nødvendig for at sikre, at vi ikke i løbet af forbavsende få år i virkeligheden relativt kommer til at stå på et udviklingslands stade i forhold til langt mere teknisk avancerede lande. Der er tale både om offentlige og private forpligtelser på forskningsområdet.

En anden reform, som vi også meget gerne medvirker til, er en jordreform. Denne sag fik efter vor opfattelse alt for længe lov til at ligge uløst efter forløbet af folkeafstemningen i 1963. Der er nu gået over 5 år siden da; vi håber, at der i et bedre forhandlingsklima nu er mulighed for på en række områder at sikre den udbygning af byområderne og de rekreative områder og foretage den regulering af bebyggelsen i det